

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Gunnar Söderman
+46 8 563 085 00
gunnar.soderman@uka.se

Färre studenter i högskolan höstterminen 2022 enligt preliminära uppgifter

Enligt de preliminära uppgifterna för höstterminen 2022 var 363 100 studenter registrerade på utbildningar på grundnivå eller avancerad nivå, en minskning med 12 500 studenter jämfört med höstterminen 2021.¹ Trots minskningen är studenterna fler än innan pandemin 2019. Minskningen av antalet studenter bestod i att det var 13 500 färre svenska studenter men 1 100 fler inresande studenter än höstterminen innan.

Även antalet högskolenyborjare och antalet nyborjare på yrkesexamensprogram minskade höstterminen 2022 enligt de preliminära uppgifterna. Antalet högskolenyborjare var 71 400, en minskning med 2 200 eller 3 procent jämfört med höstterminen 2021. Antalet nyborjare på yrkesexamensprogram var 39 010 programnyborjare, 2 500 programnyborjare färre än höstterminen 2021. Program där antalet programnyborjare minskat var bland annat lärarutbildningarna, program mot civilingenjörsexamen och utbildningar mot specialistsjuksköterskeexamen.

Preliminära uppgifter

Den här statistiska analysen redovisar preliminära uppgifter för nyborjare och registrerade studenter i den svenska högskolan höstterminen 2022. Syftet är att redovisa så aktuella uppgifter som möjligt, uppgifterna är inte definitiva, men de ger en indikation på hur utvecklingen ser ut för den senaste höstterminen. Uppgifterna samlas in av statistikmyndigheten SCB på uppdrag av UKÄ. Bara lärosäten som är anslutna till studiedokumentationssystemet Ladok ingår i uppgifterna. Definitiva uppgifter för hösten 2022 redovisas i april 2023. För mer information om de preliminära uppgifterna, se bilaga 1. För mer detaljerade uppgifter, se excelbilagan på webben.

De definitiva uppgifterna har de senaste höstterminerna i slutändan varit mellan två och tre procent högre respektive termin (för mer information se bilaga 1). Framför allt är det uppgifterna över inresande studenter som förändras.

¹ Uppgifterna är avrundade till hela hundratal.

Registrerade studenter

Enligt de preliminära uppgifterna för höstterminen 2022 fanns 363 100 studenter registrerade vid utbildningar på grundnivå eller avancerad nivå. Jämfört med preliminära uppgifter för höstterminen 2021 var det en minskning med cirka 12 500 studenter. Utvecklingen med ett ökande antal studenter som vi sett under pandemin ser därmed ut att ha brutits. Trots färre studenter i högskolan låg antalet studenter på en fortsatt hög nivå och var 12 600 fler än innan pandemin, under höstterminen 2019.

Antalet svenska studenter minskade samtidigt som antalet inresande studenter ökade

Bryts uppgifterna om registrerade studenter ner efter svenska och inresande studenter² framgår att de två grupperna utvecklas olika.

Antalet svenska studenter var 342 300 hösten 2022, vilket är 13 500 eller 4 procent färre än höstterminen 2021. Minskningen kan sättas i samband med att rekordmånga svenska studenter sökte sig till högskolan under pandemin, dvs. höstterminerna 2020 och 2021.

Inresande studenterna påverkades i stor utsträckning av pandemin. De restriktioner som infördes till följd av pandemin förändrade radikalt förutsättningarna för den internationella studentmobiliteten, vilket ledde till att antalet inresande studenter avsevärt minskade. När restriktionerna upphört har antalet inresande studenter ökat igen. Antalet inresande studenter var 20 800 under höstterminen 2022, eller 1 100 fler jämfört med höstterminen 2021. Antalet inresande ligger därmed i nivå med innan pandemin. I praktiken ersatte svenska studenter merparten av de inresande studenterna under pandemin. Nu ökar antalet inresande studenter och samtidigt minskar antalet svenska studenter. I en jämförelse med åren före pandemin är antalet svenska studenter däremot fortsatt stort.

Tabell 1. Preliminära uppgifter över antalet registrerade studenter höstterminen 2022, uppdelat på svenska och inresande studenter samt förändring jämfört med höstterminen 2021. Uppgifterna i tabellen är avrundade till hundratal.

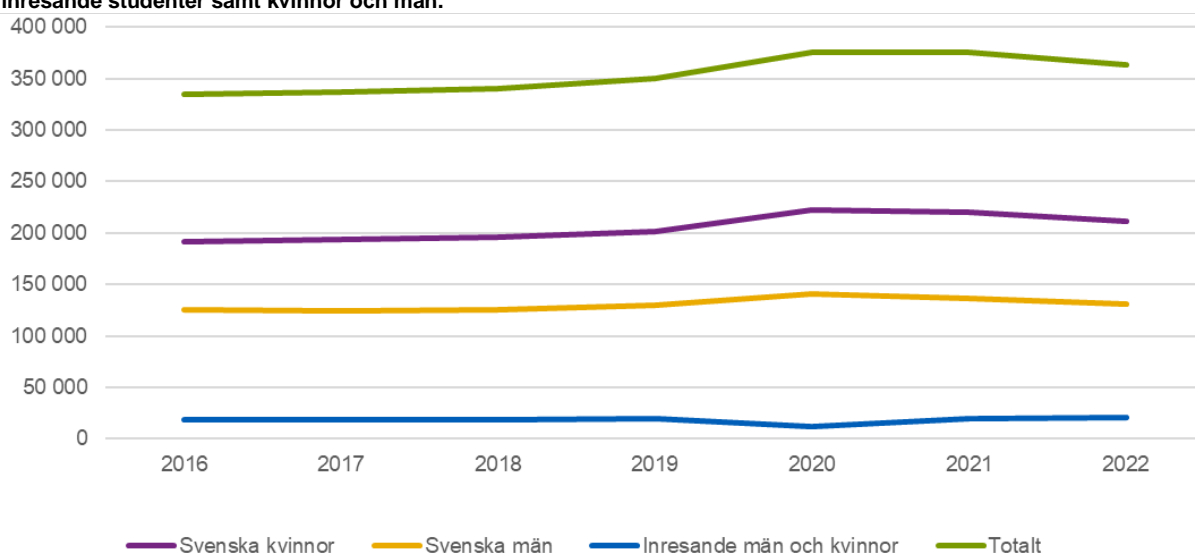
	Höstterminen 2021	Höstterminen 2022	Förändring i antal	Procentuell förändring
Svenska studenter	355 800	342 300	-13 500	-4%
Inresande studenter	19 700	20 800	1 100	6%
Totalt	375 600	363 100	-12 500	-3%

² Gruppen inresande studenter består av utbytesstudenter som deltar i ett utbytesprogram vid svenska universitet och högskolor samt studenter som själva anordnar sina studier i Sverige.

Utvecklingen över tid

Den trend vi tidigare sett för hur antalet studenter i den svenska högskolan varierat över tid har varit att de ökat i en måttlig men relativt konstant takt (figur 1). Höstterminen 2020 skedde en kraftig ökning av antalet studenter. Höstterminen 2021 var antalet relativt oförändrad jämfört med höstterminen innan, antalet studenter låg kvar på en högre nivå. Den minskning av antalet studenter som skett höstterminen 2022 innebär att antalet studenter höstterminen 2022 var 12 600 fler än innan pandemin, dvs. höstterminen 2019.

Figur 1. Preliminära uppgifter över antalet registrerade studenter höstterminerna 2016–2022, uppdelat på svenska och inresande studenter samt kvinnor och män.

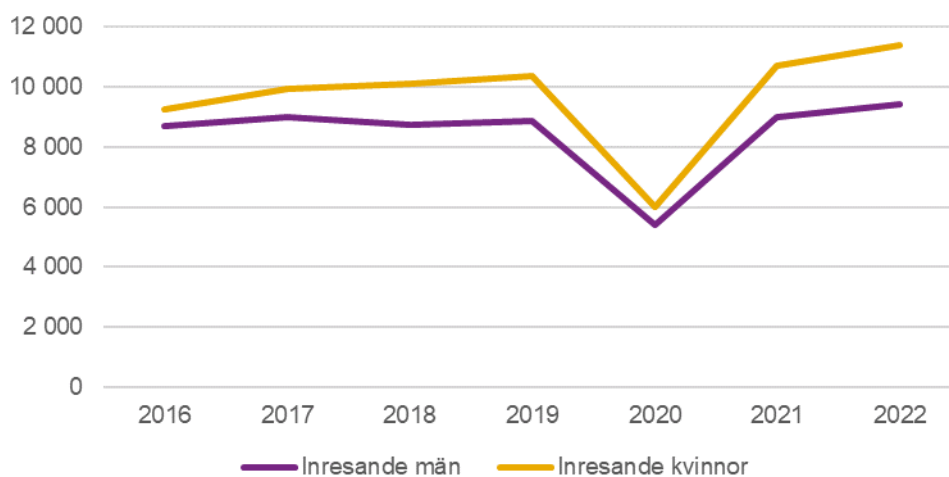
Figur 1 visar preliminära uppgifter över antalet registrerade studenter höstterminerna 2016 till 2022. Höstterminen 2022 var 211 400 av de svenska studenterna kvinnor och 130 900 var män, vilket var 8 500 färre kvinnor och 5 000 färre män än höstterminen 2021. Av de inresande studenterna var 11 400 kvinnor och 9 400 män, vilket var en ökning med 700 kvinnor och 400 män, jämfört med höstterminen 2021.

Könsfördelningen bland de inresande studenterna var 55 procent kvinnor och 45 procent män, en mindre skillnad jämfört med höstterminen innan då andelarna var 54 procent kvinnor och 46 procent män. Andelarna ligger inom gränserna för en jämn könsfördelning (60/40 procent). Könsfördelningen för samtliga studenter under höstterminen var 61 procent kvinnor och 39 procent män, vilket är utanför gränsen för en jämn könsfördelning, men i nivå med hur det sett ut de senaste fem höstterminerna.

Antalet inresande studenter ökar

Figur 2 visar preliminära uppgifter för inresande män och inresande kvinnor. Pandemins inverkan på inresande studenter framgår tydligt. Antalet inresande studenter var 1 100 fler under höstterminen 2022, en ökning motsvarande 6 procent. Trenden är liknande både för inresande män och inresande kvinnor.

Figur 2. Preliminära uppgifter över antalet inresande studenter höstterminerna 2016–2022, uppdelat på kvinnor och män.

Högskolenybjörjare

Vi går nu över till att presentera preliminära uppgifter för antalet högskolenybjörjare, det vill säga de studenter som för första gången är registrerade i den svenska högskolan på grundnivå eller avancerad nivå.

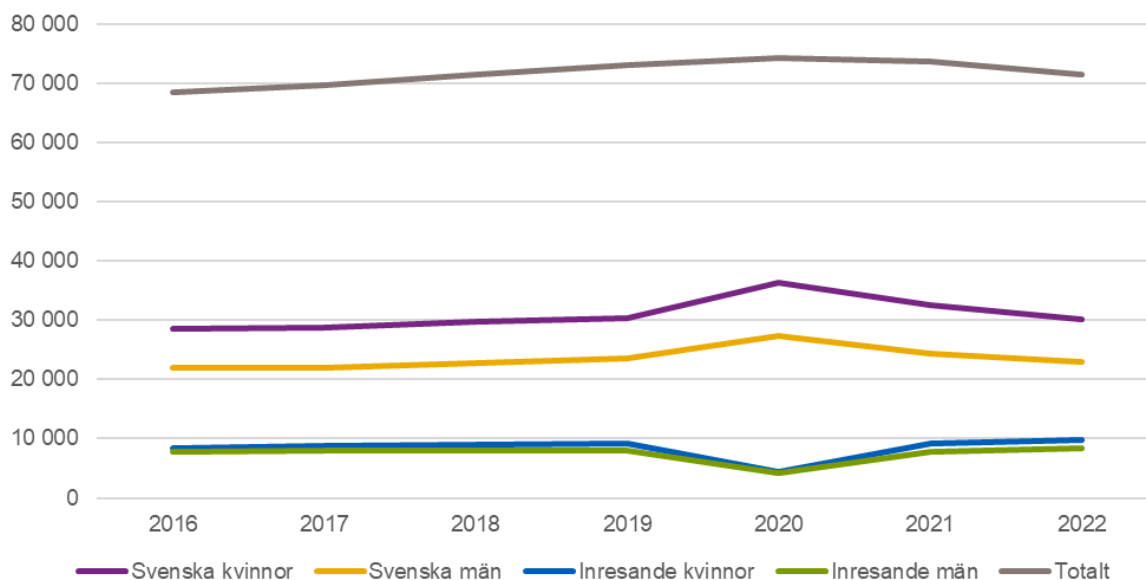
Höstterminen 2022 påbörjade 71 400 nybjörjare en utbildning på grundnivå eller avancerad nivå, vilket var 2 200 färre än höstterminen 2021. Det var de svenska nybjörjarna som stod för minskningen – de minskade med 3 700 till 53 100 studenter jämfört med höstterminen 2021. Minskningen motsvarar 6 procent. Antalet inresande nybjörjare ökade däremot med 1 500 studenter till 18 300, vilket i viss mån kompenserade för färre svenska nybjörjare. Ökningen motsvarar 9 procent.

Tabell 2. Preliminära uppgifter över antalet högskolenybjörjare höstterminen 2022, uppdelat på svenska och inresande samt förändring jämfört med höstterminen 2021. Uppgifterna i tabellen är avrundade till hundratal.

	Höstterminen 2021	Höstterminen 2022	Förändring i antal	Procentuell förändring
Svenska nybjörjare	56 800	53 100	-3 700	-6%
Inresande nybjörjare	16 800	18 300	1 500	9%
Totalt	73 600	71 400	-2 200	-3%

Figur 3 visar hur antalet högskolenybjörjare på grundnivå och avancerad nivå förändrades under höstterminerna 2016–2022. De definitiva uppgifterna har under samma period varit 1–1,5 procent högre (för mer information se bilaga 1).

Figur 3. Preliminära uppgifter över antalet nybörjare på grundnivå och avancerad nivå under höstterminerna 2016–2022, uppdelat på svenska och inresande studenter samt kvinnor och män.

Antalet nybörjare på grundnivå och avancerad nivå ökade till och med höstterminen 2020, följande höstterminer har de minskat något i antal. Bryts studenterna ner i svenska och inresande nybörjare så framgår det tydligt hur utvecklingen skiljer sig åt under pandemiåren (2020 och 2021) då antalet inresande nybörjare minskade kraftigt samtidigt som de svenska nybörjarna ökade i motsvarande utsträckning. Förändringen kan direkt kopplas till restriktionerna som infördes i samband med pandemin och som avskaffades efter pandemin. Utvecklingen är liknande både för kvinnor och för män.

Fler inresande men färre svenska nybörjare

Antalet svenska nybörjare bestod höstterminen 2022 av 30 200 kvinnor och 23 000 män, en minskning med 2 300 kvinnor och 1 300 män jämfört med höstterminen innan. De inresande nybörjarna bestod av 9 900 kvinnor och 8 400 män, en ökning med 800 kvinnor och 700 män jämfört med föregående hösttermin.

Könsfördelningen bland samtliga nybörjare var 56 procent kvinnor och 44 procent män, vilket ligger inom gränsen för vad som bedöms vara en jämn könsfördelning³. Könsfördelningen bland nybörjarna har legat på den nivån sedan höstterminen 2016⁴.

Färre yngre studenter

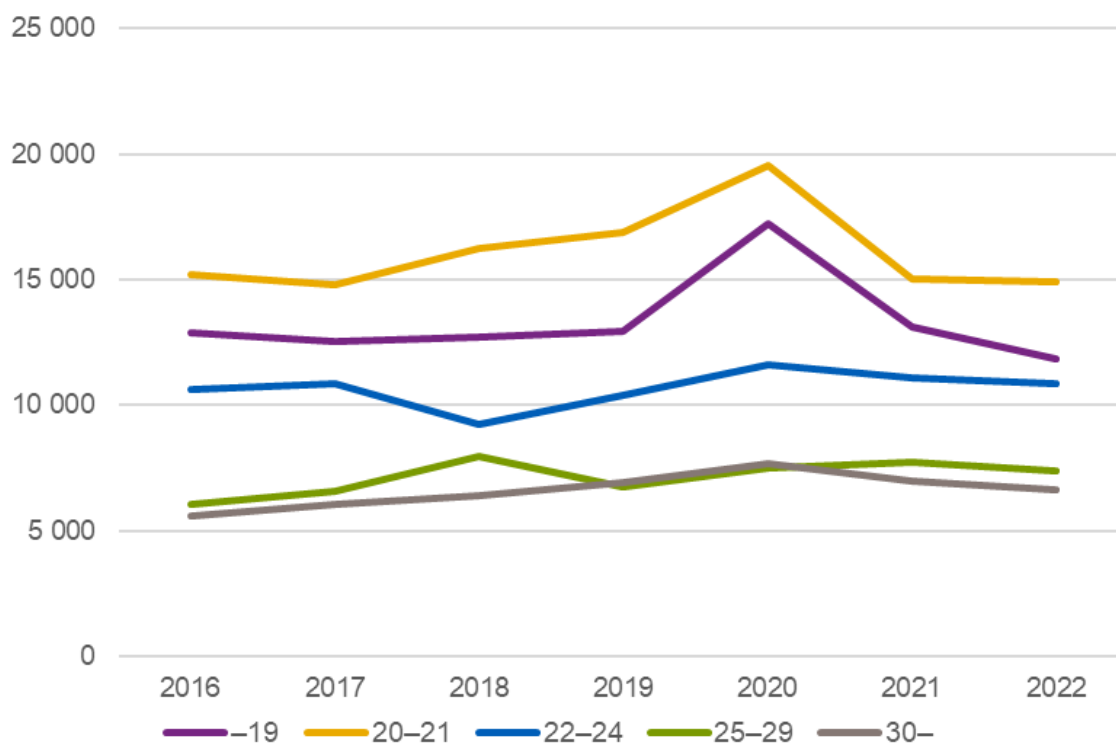
Figur 4 visar fördelningen av svenska högskolenybörjare efter åldersgrupp. Sammanfattningsvis har samtliga åldersgrupper av svenska nybörjare minskat höstterminen 2022, jämfört med höstterminen 2021. Störst minskning skedde i gruppen med de yngsta nybörjarna – som också var de som ökade mest i antal under pandemin (se excel-bilaga för detaljer). Majoriteten

³ Gränsen för vad som bedöms vara en jämn könsfördelning är satt till intervallet 40 procent till 60 procent.

⁴ Könsfördelningen var höstterminerna 2016 till och med 2022: 55/45, 56/44, 56/44, 56/44, 56/44, 57/43 och 56/44.

svenska nybörjare (52 procent) var 21 år eller yngre och trots färre yngre nybörjare är deras andel oförändrad jämfört med höstterminen 2021.

Figur 4. Preliminära uppgifter för antalet svenska högskolenybörjare i olika åldersgrupper höstterminerna 2016–2022.

Färre programnybörjare på yrkesexamensprogram

Det här avsnittet belyser de preliminära uppgifterna om programnybörjare på yrkesexamensprogram.⁵ Programnybörjare är studenter som för första gången är registrerade på ett visst yrkesexamensprogram och består av både högskolenybörjare och studenter som tidigare har studerat i den svenska högskolan.

Höstterminen 2022 fanns 39 010 programnybörjare på yrkesexamensprogram, vilket är 2 500 färre än höstterminen 2021. Minskningen motsvarar 6 procent. Då majoriteten av studenterna på yrkesexamensprogram är svenska studenter har antalet inresande studenterna en liten inverkan på gruppen programnybörjare⁶. Merparten av de större yrkesexamensprogrammen hade höstterminen 2022 färre nybörjare än föregående hösttermin, men på program mot civilekonomexamen, läkare och socionom ökade antalet nybörjare.

⁵ Skillnaderna mellan preliminära och definitiva uppgifter på yrkesexamensprogram har varit små de senaste höstterminerna med undantag för enstaka program.

⁶ Majoriteten av de inresande nybörjarna läste fristående kurser eller generella program och väldigt få studerar på yrkesexamensprogram, under höstterminen 2022 var mindre än 1 procent av programnybörjarna på yrkesexamensprogram inresande studenter. Orsaken till detta är att inresande högskolenybörjare till stor del är utbytesstudenter (som läser kurser).

Läraryrprogrammen

På de tre största läraryrprogrammen, för ämnes-, grund-, och förskollärare minskade antalet programnybörjare med sammanlagt 1 270, jämfört med höstterminen 2021. Totalt fanns 8 740 programnybörjare på de tre programmen. Störst minskning skedde på ämnesläraryrprogrammet som minskade med 480 programnybörjare jämfört med föregående hösttermin (minskning med 12 procent). Det är andra höstterminen i rad som antalet nybörjare på ämnesläraryrprogrammet minskat. Antalet nybörjare på programmet mot förskolläraryrexamen minskade med 390 och på programmet mot grundläraryrexamen var minskningen 400 nybörjare. Minskningen motsvarar 16 procent på programmet mot förskolläraryrexamen och 11 procent på programmet mot grundläraryrexamen.

Ingenjörsexamen

Programmet mot civilingenjörsexamen är det enskilt största yrkesexamensprogrammet, de hade 7 760 programnybörjare höstterminen 2022, vilket var 350 programnybörjare färre än höstterminen 2021. Programmen mot högskoleingenjörsexamen hade 4 040 programnybörjare, också det 350 programnybörjare färre än höstterminen 2021.

Hälso- och sjukvårdsutbildningar

Programmen mot läkarexamen hade 40 programnybörjare fler än höstterminen 2021, ökningen motsvarar 5 procent. På program mot sjuksköterskeexamen var nybörjarantalet oförändrat medan programmen mot specialistsjuksköterskeexamen minskade med 110 nybörjare jämfört med höstterminen 2021. Minskningen motsvarar 5 procent. Det är värt att notera att till program mot sjuksköterskeexamen sker en ansevärd del av antagningen under vårterminen.

Tabell 3. Preliminära uppgifter för antalet programnybörjare på de största yrkesexamensprogrammen höstterminen 2022 och förändring jämfört med höstterminen 2021. Uppgifterna i tabellen är avrundade till tiotal.

	Höstterminen 2021	Höstterminen 2022	Förändring i antal	Procentuell förändring
Totalt på yrkesexamensprogram	41 510	39 010	-2 500	-6%
<i>varav</i>				
Civilekonomexamen	1 420	1 540	120	9%
Juristexamen	1 370	1 350	-30	-2%
Civilingenjörsexamen	8 110	7 760	-350	-4%
Högskoleingenjörsexamen	4 390	4 040	-350	-8%
Förskolläraryrexamen	2 480	2 090	-390	-16%
Grundläraryrexamen	3 560	3 160	-400	-11%
Ämnesläraryrexamen	3 970	3 490	-480	-12%
Läkarexamen	820	860	40	5%
Sjuksköterskeexamen	2 890	2 890	0	0%
Specialistsjuksköterskeexamen	2 260	2 150	-110	-5%
Socionomexamen	1 830	2 000	170	9%

Söktryck och sökande inför vårterminen 2023

Tittar vi på uppgifterna om sökande och antagna för höstterminen 2022 var antalet sökande per antagen (söktrycket) till både generella program och yrkesexamensprogram mindre höstterminen 2022 än höstterminen 2021. Uppgifter från Universitets- och högskolerådet om ansökningarna till högskolan inför våren 2023 visar på 5 procent färre sökande jämfört med vårterminen 2022. Minskningarna av antalet sökande ska jämföras med de toppnoteringar av antalet sökande vi sett i samband med pandemin. Antalet studenter och nybörjare är samtidigt fortfarande på höga nivåer och intresset för högskoleutbildning är fortsatt stort.

Bilaga 1. Om den preliminära statistiken

Preliminära uppgifter

I oktober varje år samlar statistikmyndigheten SCB, på uppdrag av UKÄ, in preliminära uppgifter om antalet studenter ifrån lärosätena. Uppgifterna är ett utdrag från lärosätenas studiedokumentationssystem Ladok precis som andra uppgifter som ligger till grund för den officiella högskolestatistiken. Bara lärosäten som är anslutna till Ladok ingår därmed i de preliminära uppgifterna. Uppgifterna sammanställs och granskas på SCB men processen är inte lika omfattande som för de definitiva uppgifterna som redovisas i april året efter. Skälet är att uppgifterna ska vara så aktuella som möjligt.

De preliminära uppgifterna för höstterminerna avser personer som registrerat sig senast i mitten på oktober. Personer som registrerat sig senare är inte inkluderade i de preliminära uppgifterna, men täcks in i de definitiva uppgifterna som redovisas i april året efter och i läsårsuppgifterna som redovisas i oktober efter läsårets slut. Personer som avbrutit studierna tidigt kan, beroende på lärosätenas rutiner för avregistrering, ingå i de preliminära uppgifterna. Om dessa personer har avregistrerats ingår de inte i de definitiva uppgifterna som redovisas senare. För några program varierar andelen som antas på hösten respektive på våren vilket kan påverka jämförbarheten. De kan också påverka läsårsuppgifterna. I de preliminära uppgifterna kan det i gruppen svenska studenter förekomma inresande studenter som inte har identifierats som inresande. De definitiva uppgifterna genomgår en manuell granskning där de inresande studenter som finns i gruppen svenska studenter identifieras och kategoriseras om.

Registrerade studenter

De definitiva uppgifterna för registrerade studenter har de senaste höstterminerna legat mellan 2–3 procent högre än de preliminära uppgifterna respektive termin. Den främsta orsaken är att personer som registrerat sig i mitten av oktober eller senare inte kommer med i de preliminära uppgifterna.

Skillnad mellan preliminära uppgifter och den slutliga statistiken, respektive hösttermin.

Ht 2016	Ht 2017	Ht 2018	Ht 2019	Ht 2020	Ht 2021
2,6%	2,5%	2,7%	2,6%	2,4%	2,3%

Högskolenybörjare

Under de senaste höstterminerna har de definitiva uppgifterna för högskolenybörjare varit 1–1,5 procent lägre än de preliminära uppgifterna. Detta kan bero på att nybörjare som avregistrerat sig tidigt på terminen fortfarande är kvar i systemet eller att en student är registrerad som nybörjare men tidigare har studerat inom högskolan. Detta har ändrats när de definitiva uppgifterna redovisas.

Programnybörjare på yrkesexamensprogram

Under de senaste höstterminerna har det varit mycket små skillnader mellan preliminära uppgifter och definitiva uppgifter för nybörjare på yrkesexamensprogram, med undantag för enstaka program.

Ladok

Av Sveriges 48 lärosäten är 40 anslutna till och levererar uppgifter från Ladok⁷. Förutom Handelshögskolan i Stockholm och Beckmans designhögskola är det endast några av de mindre enskilda utbildningsanordnarna och enskilda psykoterapanordnarna som inte är anslutna till Ladok.

⁷ Ladoksystemet ägs gemensamt av 40 universitet och högskolor samt CSN, se mer på <https://ladok.se/om-oss/partner>